

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **S.K.** skazanego za czyn z art. 244 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 6 marca 2025 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt IV Ka 1398/23
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie
z dnia 12 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 354/23/N

**uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Krakowie do
ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

Małgorzata Gierszon Dariusz Kala Zbigniew Puskarski

UZASADNIENIE

S.K. został oskarżony o to, że w dniu 1 lutego 2023 roku w D., woj. [...], prowadził w ruchu lądowym, na drodze publicznej pojazd mechaniczny marki H. o nr rej. (...), czym nie stosował się do sądowego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wydanego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie, sygn. akt II K 742/21/N oraz nie stosował się do decyzji Prezydenta Miasta, znak sprawy [...] z dnia 29 września 2021 roku orzekającej o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi kategorii B tj. o przestępstwo z art. 244 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 354/23/N, Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie:

1. uznał oskarżonego S.K. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, stanowiącego występki z art. 244 k.k. i art. 180 a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za czyn ten na mocy art. 244 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na mocy art. 42 § 1 a pkt 1 i 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat;
3. na mocy art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 (pięciu tysięcy 00/100) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł oskarżony, który zaskarżył ten wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze, zarzucając rażąco niewspółmierność orzeczonej względem niego kary pozbawienia wolności w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa jakiego dokonał oraz w relacji do celów, jakie kara ta powinna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania. Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł „o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej kary pozbawienia wolności i przekazanie sprawy w uchylonej części Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania”.

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt IV Ka 1398/23, Sąd Okręgowy w Krakowie:

1. na podstawie art. 440 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie o orzecznym wobec oskarżonego świadczeniu pieniężnym zawarte w ust. III;
2. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie;
3. zwolnił oskarżonego od zapłaty należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Wyrok sądu odwoławczego został zaskarżony przez Prokuratora Generalnego - w części uchylającej rozstrzygnięcie o orzecznym wobec oskarżonego S.K. świadczeniu pieniężnym (pkt I sentencji wyroku) - kasacją wywiedzioną na niekorzyść oskarżonego. W nadzwyczajnym środku zaskarżenia podniesiono zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 43a § 2 k.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2023 roku, polegającego na uchyleniu - w wyniku wadliwego zastosowania art. 440 k.p.k. - zawartego w pkt III wyroku Sądu Rejonowego rozstrzygnięcia o orzeczeniu wobec oskarżonego świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w związku ze skazaniem go za czyn z art. 244 k.k. popełniony w dniu 1 lutego 2023 roku, podczas gdy zgodnie z przywołanym przepisem w razie skazania m.in. za przestępstwo określone w art. 244 k.k. orzeczenie świadczenia pieniężnego ma charakter obligatoryjny.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Sąd odwoławczy błędnie bowiem – co zresztą sam przyznał w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia (k. 129 – 130, 139 - 140) – w oparciu o treść art. 440 k.p.k. uchylił rozstrzygnięcie zawarte w punkcie III (określonym przez sąd odwoławczy mianem ustępu) wyroku sądu pierwszej instancji, na mocy którego - na podstawie art. 43a § 2 k.k. – orzeczono od oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 5000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Dokonując powyższego organ *ad quem* dopuścił się rażącej obrazę ww. regulacji. Przepis art. 43a § 2 k.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2023 r.,

stanowi bowiem, że w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 164 § 1, art. 165 § 1, art. 165a § 1 lub 2, art. 171 § 1, 2 lub 3, art. 174 § 1, art. 178a § 1, art. 178b, art. 179, art. 180, art. 200a § 1 lub 2, art. 200b, art. 202 § 4b lub 4c, **art. 244** [podkreślenie SN], art. 255a § 1 lub 2, art. 258 § 1, art. 263 § 2 sąd **orzeka** [podkreślenie SN] świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych, do wysokości określonej w § 1.

Z powyższego wynika, że – mając na uwadze fakt, iż czyn przypisany S.K. wyrokiem sądu *meriti* został popełniony w dniu 1 lutego 2023 r. – orzeczenie od oskarżonego ww. świadczenia pieniężnego było obligatoryjne. Tym samym należało uznać, że rozstrzygnięcie zawarte w punkcie III wyroku sądu pierwszej instancji było trafne i zgodne z treścią art. 43a § 2 k.k. Sąd odwoławczy nie miał zatem podstaw do przyjęcia, że utrzymanie tego rozstrzygnięcia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwie i w konsekwencji jego uchylenia w oparciu o treść art. 440 k.p.k.

Kierując się powyższą argumentacją Sąd Najwyższy uznał, że wywiedziony w niniejszej sprawie nadzwyczajny środek zaskarżenia jest oczywiście zasadny i uwzględnivszy go na posiedzeniu, przeprowadzonym w trybie art. 535 § 5 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok w punkcie I i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Badając sprawę w postępowaniu ponownym, sąd II instancji prawidłowo stosując przepisy prawa karnego materialnego i procesowego, konwaliduje wskazane wyżej uchybienie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

Małgorzata Gierszon Dariusz Kala Zbigniew Puskarski

[WB]

r.g.